

مؤلف: میبب بابایی - لیسانس روابط عمومی

ایمنی و بهداشت کار و کار شایسته

مقدمه

حوادث و بیماری‌های شغلی یکی از مخوف‌ترین ترازدهی‌های انسانی صنعت امروز و یکی از جدی‌ترین اشکال ضایعات اقتصادی است. خوش بینانه‌ترین آمارها، تعداد آسیب‌های منجر به مرگ را بیش از دو میلیون نفر در طول هر سال و بیش از ۵۴۰۰ نفر در هر روز تخمین می‌زند.

هزینه کل آسیب‌ها و بیماری‌های ناشی از کار بین یک تا شش در صد تولید ناخالص ملی کشورها برآورد می‌شود. بار اقتصادی تحمیلی ناشی از این حوادث تنها شامل هزینه غرامت نمی‌شود بلکه زیان تولید، شکست برنامه‌های تولیدی و خسارات وارده به تجهیزات تولیدی را نیز در بر می‌گیرد و این هزینه‌ها به جامعه، بنگاه‌های اقتصادی و کارکنان آن تحمیل می‌شود.

تلاشهای گسترده‌ای برای کاهش بیماری‌ها و حوادث شغلی در کشورهای مختلف و گاه‌ا توسط سازمانهای بین‌المللی صورت گرفته است. هر چند این تلاشها تا حد چشمگیری از وقوع عوارض ناشی از کار کاسته است ولی کافی نیست.

همزمان با مطرح شدن کار شایسته به عنوان پارادایم جدید عرصه کار توسط سازمان بین‌المللی کار، توجه به استاندارد های ایمنی و بهداشت کار نیز مورد تاکید قرار گرفته است.

این مقاله رابطه بین این دو مقوله را مورد بررسی قرار داده است.

۱- کار شایسته

تحولات دهه اخیر در زمینه فناوریهای نوین، بروز و ظهور اقتصادهای مبتنی بر دانش، جهانی شدن و پیامدهای آن، تحولات اجتماعی و گسترده حقوق بشر و حقوق کار باعث شده که مفاهیم کار، روابط کار و بازار کار دستخوش تغییرات وسیعی گردد. همگام با این تحولات، هدف سازمان بین‌المللی کار، بهبود بخشیدن به شرایط کار و تضمین « کار شایسته » برای تمامی مردان و زنان در سراسر جهان به منظور دستیابی به توسعه، عدالت اجتماعی و صلح پایدار در کشورهای مختلف در هر سطحی از توسعه است.

این ایده برای اولین بار در سال ۱۹۹۹ در جریان هشتاد و هفتمین نشست (ILO) توسط جان سوموایا، مدیر کل این سازمان مطرح شد و منظور از آن ایجاد فرصتهای برابر برای زنان و مردان جهت به دست آوردن کار مولد و مناسب در شرایط آزاد، ایمن و همراه با حفظ کرامت انسانی می‌باشد.

این پارادایم جدید از طریق چهار راهبرد زیر دنبال می‌شود :

۱-۱- حقوق بنیادین کار :

سازمان بین‌المللی کار در ژوئن ۱۹۹۸ بیانیه اصول و حقوق بنیادین کار را تصویب کرد؛ این بیانیه دارای چهار محور اساسی زیر است :

۱- آزادی ارتباط، همکاری و شناخت حق مذاکرات دسته جمعی (موضوع مقاله نامه‌های شماره ۱۱ و ۸۷) :

۲- ریشه کن سازی کارهای اجباری (موضوع مقاله نامه‌های شماره ۲۹ و ۱۰۵) :

۳- محو کار کودکان (موضوع مقاله نامه‌های شماره ۱۳۸ و ۱۸۲) و

۴- ریشه کن سازی تبعیض در امر اشتغال (موضوع مقاله نامه‌های شماره ۱۰۰ و ۱۱۱).

سازمان بین‌المللی کار برای اجرایی کردن هر یک از این محورها دو مقوله نامه تنظیم کرده است که مهمترین ویژگی آنها ارتباط با یکی از جنبه‌های حقوقی انسان و آزادی‌های اساسی اوست و به همین سبب الحاق به آنها مورد علاقه و تشویق سازمان بین‌المللی کار و نهادهای اجرایی آن است و همه کشورهای عضو صرف نظر از الحاق یا عدم الحاق به این مقوله‌نامه‌ها، باید اصول مربوط به آنها را رعایت کنند.

۱-۲- اشتغال :

نظریه کار شایسته به دنبال ایجاد فرصت‌های شغلی برابر برای تمام افراد جویای کار است اما فقط ایجاد شغل برای بیکاران و افزایش جمعیت شاغل هدف آن نیست بلکه کیفیت کار را نیز مورد توجه قرار می‌دهد؛ بنا بر تعریف کار شایسته، کار باید دارای ویژگی‌های زیر باشد :

از بیماری‌ها و حوادث شغلی، انتخاب کارگر و یا کارمند برای محیط و شغلی که از لحاظ جسمی و روانی قدرت انجام آن را دارد و یا بطور اختصار تطبیق کار با انسان و در صورت عدم امکان این امر تطبیق انسان با کار. به عبارت دیگر هدف بهداشت حرفه‌ای عبارت است از :

نگهداری و بهبود سلامت جسمی و روانی کارگران همه مشاغل و افراد وابسته به او و رسانیدن آن به حداکثر ممکن، که برای رسیدن به آن اقدامات زیر انجام می‌گیرد :

۱- آموزش موازین بهداشتی و ایمنی به کارگران در ارتباط با شغل آنان ؛

۲- سالم سازی محیط کار با شناخت، بررسی و کنترل عوامل زیان آور مربوط به آن ؛

۳- بهسازی تاسیسات ایمنی ، رفاهی و بهداشتی کارگاه‌ها ؛

۴- انجام مراقبتهای بهداشتی و درمانی از طریق معاینات قبل از استخدام و معاینات دوره‌ای به منظور تعیین وضع سلامت و تشخیص به موقع بیماری های مسری؛

۵- پیشگیری از بروز حوادث ناشی از کار و ارائه کمکهای اولیه در صورت بروز حادثه و

۶- توجه به مسایل و مشکلات روانی و عاطفی شاغلین در محیط کار و خانواده

بیماری‌ها و حوادث ناشی از کار همواره امنیت و سلامت کارگران را تهدید می‌کنند : برای آشنایی بیشتر به توضیح مختصر آنها می‌پردازیم:

۳-۲- بیماری های ناشی از کار :

بیماری های شغلی یا بیماری های ناشی از کار به گروهی از بیماری‌ها اطلاق می شود که

دولتی، لازمه یک جامعه دمکراتیک و وسیله حل و فصل تضادهای اجتناب ناپذیر منافع شرکای اجتماعی است.

سازمان بین‌المللی کار گفت و گوی اجتماعی را به عنوان راه حلی برای کاهش اختلافات در نظام روابط کار، ایجاد نظم و انضباط، صلح، امنیت و آرامش در محیط کار و فعالیت خلاقانه و بهرمروری بیشتر عنوان کرده است.

مذاکرات و پیمانهای دسته جمعی، سه جانبه گرایی، مشارکت کارکنان در مدیریت و مشارکت در سطح ملی از شیوه های مرسوم گفتگوی اجتماعی است.

۲- ایمنی و بهداشت کار

۱-۲- تعریف

الف) ایمنی : ایمنی دوری از خطر تعریف شده است اما دوری از تمام خطرات به طور کامل غیرممکن است، بنابراین ایمنی یک موضوع حفاظت نسبی در بر خورد با خطرات است.

ایمنی کار شرایطی را فراهم می‌کند که منابع انسانی را از عوامل مضر و تهدیدآمیزی که می‌تواند سلامتی آنان را به خطر اندازد، مصون می‌دارد و عدم توجه به این شرایط موجب مرگ کارگر، آسیب‌های جسمانی او و خسارات مالی و تجهیزاتی می‌شود.

ب) بهداشت کار (حرفه‌ای): بهداشت حرفه‌ای علمی است که با شناسایی، ارزشیابی و کنترل عوامل زیان‌آور محیط کار و انجام مراقبتهای بهداشتی و درمانی، حافظ سلامت کارکنان و شاغلین می‌باشد.

۲-۲- اهداف

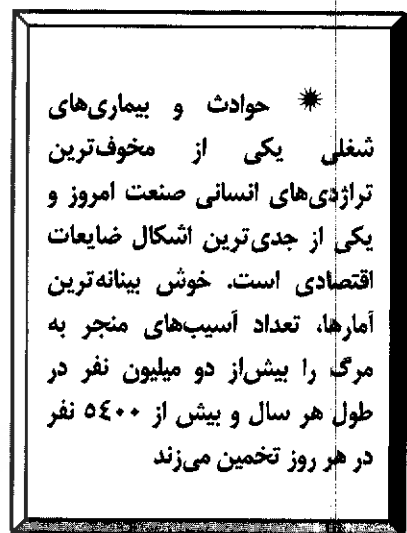
کمیته مشترک کارشناسان سازمان بین‌المللی کار و سازمان بهداشت جهانی هدف ایمنی و بهداشت حرفه ای را چنین بیان کرده است: ارتقا و تامین عالی‌ترین درجه ممکن وضع جسمی، روانی و اجتماعی کارکنان همه مشاغل، جلوگیری

۱- نخستین ویژگی، مولد بودن آن است یعنی ضمن تامین معیشت کارگر، توسعه پایدار و رقابت پذیری بنگاه‌های اقتصادی را نیز تضمین نماید؛

۲- ویژگی دوم دریافت حق الزحمه کافی است تا حدی که امکان رفع حداقل نیازهای اساسی فرد و خانواده‌اش را فراهم سازد و آنها را در برابر نوسانات هزینه‌ها حمایت کند؛

۳- خصیصه سوم جنبه ارزشی کار است که بر حق آزادی در انتخاب کار، برابری فرصتها در دسترسی به آن و احترام به شان والای انسانی دلالت می‌کند و

۴- خصیصه چهارم پوشش‌های حمایتی از کارگر می‌باشد.

۱-۳- حمایت های اجتماعی :

حمایت اجتماعی یکی از چهار هدف راهبردی ILO برای تحقق کارشایسته و مکمل بحث اشتغال است که به جای تامین اجتماعی مطرح شده است و علاوه بر بیمه، مبارزه با بیماری‌ها در محیط کار، مسایل حفاظتی و ایمنی، بازرسی کار و توجه به سالم سازی محیط و نیروی کار را مورد توجه قرار می‌دهد.

۱-۴- گفت و گوی اجتماعی :

گفت و گوی اجتماعی بین گروههای اقتصادی و اجتماعی، بین این گروهها و مقامات

به علت کار به وجود آمده و عامل مولد آنها در محیط کار می باشد به بیان دیگر بیماری هایی هستند که به علت اشتغال به یک کار و تحت تاثیر شرایط موجود در آن به وجود می آید.

بنابر تعریف فوق یک بیماری عادی که ممکن است هر کس در هر جا به آن مبتلا شود بیماری ناشی از کار تلقی نمی شود هر چند کارگر در محیط کار به آن مبتلا شده باشد؛ مثلاً کارگری که در محیط کار دچار سینه پهلو می شود بیماری وی ناشی از کار محسوب نمی شود چون ممکن بود همان بیماری را در منزل خود نیز بگیرد ولی کارگری که با مواد سربی کار می کند و دچار مسمومیت مزمن می شود به بیماری ناشی از کار مبتلا شده است چرا که در زندگی خصوصی و در خارج از محیط کار، سر و کاری با سرب نداشته است.

۲-۴- حوادث ناشی از کار :

حوادث شغلی حوادثی هستند که در حین انجام وظیفه و به سبب آن برای بیمه شده اتفاق می افتد. مقصود از حین انجام وظیفه تمام اوقاتی است که شخص در کارگاه و موسسات وابسته یا ساختمانها و محوطه آن مشغول کار باشد و یا به دستور کارفرما در خارج از محوطه مأمور انجام کاری شود. ضمناً اوقات رفت و آمد بیمه شده از منزل به کارگاه و یا برعکس جزء این زمان محسوب می شود. همچنین حوادثی که در حین اقدام برای نجات سایر بیمه شدگان آسیب دیده و مساعدت آنان اتفاق می افتد، حادثه ناشی از کار محسوب می شود.

با توجه به این که حوادث ناشی از کار سبب درد، رنج و در بعضی از موارد مرگ کارگر و زیانهای مالی فراوان و تنزل سطح تولید می شود و با فرض این که کلیه زیانهای وارده از طرف شرکتهای بیمه پرداخت شود ولی در اصل یک زیان ملی به شمار می آید. بنابراین پیشگیری از حوادث شغلی از نظر فردی، اجتماعی و اقتصادی دارای اهمیت است و برای نیل به این هدف باید همکاری همه جانبه ای بین مقامات رسمی کشور، کارفرمایان، کارگران،

کمیته های ایمنی و بهداشت کار و سایر افراد ذینفع وجود داشته باشد.

* هدف سازمان بین المللی

کار، بهبود بخشیدن به شرایط کار و تضمین « کار شایسته » برای تمامی مردان و زنان در سراسر جهان به منظور دستیابی به توسعه، عدالت اجتماعی و صلح پایدار در کشورهای مختلف در هر سطحی از توسعه است.

۳- کار شایسته باید یک کار ایمن باشد

سازمان بین المللی کار برای تضمین یک زندگی توأم با کمال آزادی، احترام و امنیت برای انسانها بنا شد و به همه دولتها، سازمانهای کارگری و کارفرمایی کشورهای عضو و جوامع و مقامات محلی و ملی توصیه می کند که حذف خطرهای و حوادث محیط کار را در سرلوحه برنامه کاری خود قرار دهند همچنین از جوامع بین المللی دعوت می کند تا از تلاشهای این سازمان برای حذف مسوولیت های غیر قابل قبول در زمینه کار اجباری در سطح جهان حمایت کنند و از همه انسانهای آزادی خواه و خوانندگان این متن می خواهد که برای تضمین شرایط کار شایسته برای همه زنان و مردان در سطح جهان به این سازمان جهانی بپیوندند.

در ژوئن ۲۰۰۳ کنفرانس بین المللی کار در مورد فعالیتهای استاندارد شده سازمان بین المللی کار در زمینه ایمنی و بهداشت شغلی بحث کرد. این بحثها بین کمیته های سه جانبه که متشکل از ۱۰۴ نفر از گروه دولت، ۴۷ نفر از گروه کارفرما و ۵۸ نفر از گروه کارگر بود، اتفاق افتاد.

کار شایسته باید یک کار ایمن باشد. نتایج این کنفرانس رهنمودها و اصولی را پیشنهاد کرده تا زمینه تحقق این هدف مهم توسط سازمان

بین المللی کار فراهم گردد. بعضی از این رهنمودها به شرح زیر می باشند :

- اهمیت اثرات جهانی بیماریها و حوادث شغلی بعنوان بلاهای مهم صنعتی و مصیبت های بشری و هزینه های اقتصادی وابسته به آن، ایمنی و بهداشت حرفه ای (OSH) ^۲ را به موضوع قابل توجهی در سطح ملی و بین المللی تبدیل کرده است. با اینکه تلاشهای قابل توجهی جهت تحقق اهداف این برنامه انجام شده است اما طبق تخمین ILO، مرگ کارگران به علت حوادث ناشی از کار ۲ میلیون نفر در سال گزارش شده است. بنابراین OSH از زمان تاسیس ILO در سال ۱۹۱۹ به یک موضوع اساسی برای این سازمان تبدیل شده است و هم اکنون نیز یک نیاز اساسی برای دستیابی به مقاصد کار شایسته محسوب می شود.

- علاوه بر مقیاسهای موجود برای کنترل خطرات و جلوگیری از آنها، اجرا و توسعه استراتژی ها و راه حل های جدید برای کاهش خسارت های ناشی از آسیب های جسمانی، ماشین آلات و ابزارها، خطرات بیولوژیکی، روانی و بی نظمی ها مورد نیاز است. تاثیرات عوامل جمعیت شناختی و مهاجرت، شیفت های کاری، تغییرات سازمانهای کار، اختلاف جنس و سن، ساختار و دوره های حیات شرکت ها و پیشرفت های سریع تکنولوژی نمونه هایی هستند که می توانند انواع جدیدی از خطرهای و ریسک ها را به وجود آورند. ارایه یک راه حل مناسب جهت جلوگیری از این تهدیدها باید اطمینان بخش بوده و بر اساس مجموعه ای از دانش، تجربه و عملکرد خوب به دست آمده باشد.

- تلاش برای اجرای برنامه های OSH در سطح ملی و بین المللی پخش شده است و انسجام لازم را ندارد، بنابراین لازم است که OSH به عنوان یک اولویت اساسی

انرژی، طراحی ابزارآلات مطابق استانداردهای ایمنی و ارگونومی، استفاده از مواد کم خطر به جای مواد خطرناک و ایجاد محیط کار مناسب و ... امکانپذیر است.

✱ همانطور که توجه به استانداردهای ایمنی و بهداشت کار و رعایت اصول آن یکی از مقدمات لازم برای تحقق کار شایسته است؛ کار شایسته نیز در راستای حفظ کرامت انسان و توجه به ارزشهای والای او، تامین بهداشت و ایمنی شغلی را مورد توجه قرار می‌دهد.

ب - درمان

اقداماتی که برای محافظت در برابر بیماریها و حوادث شغلی صورت می‌گیرد عبارتند از :

- بیمه کارگران در برابر حوادث و بیماری‌های شغلی شامل بیمه یماری (درمان، پرداخت غرامت)
- بیمه از کار افتادگی (از کار افتادگی موقت یا دائم)
- بیمه فوت (مستمری بازماندگان)
- بیمه بازنشستگی و
- بیمه بیکاری که سه گروه اول به عنوان حمایت‌های تضمینی در برابر مخاطرات شغلی یا حمایت‌های تضمینی ایمنی و حفاظت و بهداشت کار مورد توجه قرار گرفته اند.

ج- بیمه صنعتی موسسات

نظریه‌ای که معمولاً تعریف یک حادثه شغلی را به صورت: هر گونه صدمه یا آسیب عضوی یا عملی به بدن، دست‌ها و پاها یا سلامتی، یا اختلال

تضمین کرده، با رشد تولید داخلی، نرخ اشتغال کشور را ارتقا دهند.

وقتی که بهره‌وری پایین است، عرضه کالا با هزینه بیشتری صورت می‌گیرد و جامعه با افزایش قیمت‌ها مواجه می‌شود؛ نتیجه آن کساد فروشی در بازار است که موجب می‌شود تا واحدهای تولیدی با درصد کمی از ظرفیتهای خودکار کنند و این امر باعث می‌شود که سرمایه‌گذاری جدیدی انجام نگیرد و بالتبع بیکاری در جامعه افزایش می‌یابد نهایتاً بهره‌وری باز هم پایین می‌آید و به همین ترتیب دور باطلی به جریان خواهد افتاد.

بنابراین رعایت مقررات ایمنی و بهداشت حرفه‌ای سبب افزایش بهره‌وری و افزایش بهره‌وری سبب بالا رفتن ظرفیت اشتغالی در جامعه می‌شود. به عبارت دیگر پیشگیری از حوادث و بیماریهای شغلی از طریق رعایت موازین ایمنی و بهداشت شغلی در یک جامعه سبب کاهش بیکاری و افزایش سطح اشتغال در آن جامعه خواهد شد.

۳-۲- ایمنی و بهداشت کار و حمایت اجتماعی

حمایت اجتماعی برای برآوردن نیازهای روانی و فیزیکی انسانها از طریق تلاش برای ایجاد رفاه و سلامت جسمی و روانی و ارج نهادن به ارزشهای والای او به وجود آمده است. ایمنی و بهداشت شغلی یکی از نیازهای اساسی انسانها و یکی از موضوعات اصلی و کلیدی حمایت اجتماعی است که هدف آن حفظ و بهبود سلامتی نیروی کار و افراد وابسته به آن است.

به طور کلی اقدامات حمایتی ایمنی و بهداشت کار شامل موارد زیر است :

الف - پیشگیری :

پیشگیری از حوادث از طریق احصا یا کاهش منابع بالقوه خطر و عوامل به وجود آورنده آن، تاثیر بر عوامل مادی و معنوی، تغییر منابع

مطرح شود و همه شرکای اجتماعی برای پذیرش و پیگیری مکانیزمهای آن و بهبود مستمر سیستم‌های آن تلاش کنند. ILO آماده است جهت ایجاد محیط امن و سالم برای رسیدن به آرمان کار شایسته، یک اثر واقعی را از طریق این استراتژی خلق کند.

- ساخت و نگهداری فرهنگ ایمنی و بهداشت شغلی (که از بیماری‌ها و حوادث شغلی پیشگیری کند) و آرایه یک نظریه سیستمی در مورد مدیریت OSH (که زمینه‌ساز تحقق آرمان کار شایسته در سطح جهان باشد) اولویت اساسی استراتژی جهانی OSH می‌باشد.

۳-۱- ایمنی و بهداشت کار و اشتغال

برای بیان ارتباط ایمنی و بهداشت کار با اشتغال، رابطه بین این‌ها را با بهره‌وری بررسی می‌کنیم: بهره‌وری به معنای زیرکانه و هوشمندانه کار کردن است نه سخت‌تر کار کردن، پدیده‌ای چند بعدی است که شامل استفاده بهینه و موثر از کلیه منابع از جمله سرمایه، زمین، مواد، انرژی، زمان، و نیروی انسانی می‌باشد.

تحقیقات صورت گرفته نشان می‌دهد وقتی شرایط کار ایمن و بهداشتی باشد و اصول بهداشت صنعتی و حرفه‌ای رعایت شود، نیروی انسانی احساس امنیت می‌کند. احتمال آسیب دیدن تجهیزات و وارد آمدن خسارات کاهش می‌یابد و محیط کار مطمئن و دلپذیر می‌شود و در نتیجه کارایی بیشتر و افزایش تولید، توان و بنیه اقتصادی کارفرما و در حد وسیع‌تر توان اقتصادی کشور ارتقا و تولید ناخالص ملی افزایش خواهد یافت.

در تشریح رابطه میان اشتغال و بهره‌وری، غالباً بهره‌وری را تابعی از رابطه بین سه راس مثلث انسان، ماشین و مواد در نظر می‌گیرند. می‌توان گفت بهره‌وری ابزاری کار ساز در دست برنامه‌ریزان و مدیران اقتصادی است تا با راهکارهای علمی و مدیریت صحیح منابع، مواد و نیروی انسانی، رشد کمی و کیفی تولید را

روانی باعث خارجی، حادثه نا به هنگام و شدیدی که در جریان کار یا در رابطه با خود کار اتفاق می‌افتد، و منجر به مرگ یا از کار افتادگی کامل یا جزئی، دایم یا موقتی می‌شود، می‌پذیرد. پوشش دادن به بیمه حوادث شغلی ناشی از علل کاملاً متفاوت مثل جا به جا کردن مواد، سقوط دستگاه‌های متحرک یا چرخنده، برق، مواد منفجره، آتش سوزی یا ذرات پرت شده را ممکن می‌سازد. همچنین با افزایش تعداد بیماری‌های شغلی به خاطر استفاده از مواد زیان آور یا فرآیندهای جدید تولید یا عوامل فیزیکی مثل سر و صدا، گرما، رطوبت یا فشار، پوشش‌های حمایتی لازم نیز برقرار شده است. بسط تعریف پیشامدهای زیر پوشش همراه با افزایش افراد تحت حمایت بوده است که اینک نه تنها مزد و حقوق بگیران و نظایر آنها، بلکه اشخاص خود اشتغال را نیز در بر می‌گیرد. جمعیت تحت حمایت در ابتدا صرفاً شامل کارگران بخش صنعتی بود، ولی بعدها به همه بخش‌ها و فعالیت‌های اقتصادی و همه مزدبگیران؛ کارگران یدی و غیر یدی، از جمله کارگران خانگی، مستخدمان منازل، کارگران موقتی، افراد خانواده شاغل در کارگاه‌های خانوادگی و کارآموزان توسعه پیدا کرد.

۳-۳- ایمنی و بهداشت کار و گفت و گوی اجتماعی

شیوه‌های مختلف گفت و گوی اجتماعی اعم از مذاکرات دسته جمعی، سه جانبه‌گرایی و مشارکت کارکنان در مدیریت، زمینه‌های مناسبی است که امکان دخالت او را در امور مربوط به سرنوشت کاری خویش ممکن می‌سازد.

مطلع شدن شرکای اجتماعی کار از منافع و خواسته‌های همدیگر موجب می‌شود که هر گروه منافع و خواسته‌های خود را در قالب خواسته‌های عمومی دنبال کند، در نتیجه منافع مشترک جایگزین منافع یک گروه می‌شود.

بیماری‌ها و حوادث شغلی همواره حق حیات کارگران را -که بزرگترین نعمت الهی است- تهدید می‌کند و به یکی از دغدغه‌های

اصلی آنان در محیط کار تبدیل شده است و همواره در جریان مکانیزم گفت و گوی اجتماعی به عنوان یکی از خواسته‌ها و منافع اساسی کارگران مطرح است.

هر چند اجرای مقررات ایمنی و بهداشت شغلی کارفرمایان را متحمل هزینه‌هایی می‌کند، اما با توجه به ضررهای ناشی از فقدان نیروی کار ماهر و ورزیده و متخصص، که گاه جبران ناپذیر است و از آنجا که رعایت این مقررات باعث حفظ سلامت و امنیت نیروی کار ماهر و متخصص می‌شود و آرامش خاطر را در محیط کار فراهم می‌کند، در دراز مدت تاثیر مثبتی در جهت افزایش تولید و بهره‌وری خواهد داشت و به این طریق منافع کارفرما تامین خواهد شد.

از طرف دیگر احترام به حقوق طبیعی انسانها و تلاش برای حفظ جان آنها یک وظیفه معنوی است که با معیارهای مادی قابل سنجش نمی‌باشد.

نتیجه گیری :

کار شایسته هدف والا و ارجمندی است که قصد دارد با تاکید بر حقوق اساسی انسان، تامین نیازهای اولیه او و بهبود کیفیت زندگی نیروی کار، زمینه ایجاد اشتغال مناسب را برای همه افراد از طریق ایجاد فرصتهای برابر فراهم نماید.

تامین امنیت و حفظ سلامت نیروی کار به عنوان یکی از ابتدایی‌ترین نیازهای انسان، همواره در معرض تهدید جدی بیماری‌ها و حوادث ناشی از کار قرار دارد. بکارگیری اصول ایمنی و بهداشت کار از طریق حذف یا کاهش عوارض بیماری‌زا، خطرناک و مضر، تاکید بر رعایت نکات ایمنی در طراحی محیط کار و استفاده از وسایل و تجهیزات و توجه به بهداشت نیروی کار از بروز بیماری‌ها و حوادث شغلی تا حد چشمگیری جلوگیری کرده، امنیت و سلامت نیروی کار را تضمین و مقدمات لازم را برای تحقق اهداف کارشایسته فراهم می‌کند.

بنابراین همانطور که توجه به استانداردهای ایمنی و بهداشت کار و رعایت اصول آن یکی از مقدمات لازم برای تحقق کار شایسته است؛ کار

شایسته نیز در راستای حفظ کرامت انسان و توجه به ارزشهای والای او، تامین بهداشت و ایمنی شغلی را مورد توجه قرار می‌دهد. □

منابع و ماخذ:

الف - کتابها :

- ۱- حلم سرشت پرورش، دل پیشه اسماعیل، بهداشت کار، انتشارات چهر، چاپ اول، ۱۳۷۶
- ۲- دایره المعارف ایمنی و بهداشت کار، وزارت کار و امور اجتماعی، ۱۳۸۰
- ۳- سپهری محمد رضا، حقوق بنیادین کار، موسسه کار و تامین اجتماعی، چاپ اول، ۱۳۸۱
- ۴- سپهری محمد رضا، کار شایسته، موسسه کار و تامین اجتماعی، چاپ اول، ۱۳۸۱
- ۵- شاخص‌های کارشایسته (مجموعه مقالات)، موسسه کار و تامین اجتماعی، ۱۳۸۳
- ۶- کلیات ایمنی و بهداشت شغلی، سازمان تامین اجتماعی، چاپ اول، ۱۳۸۰

ب - مقالات :

- ۱- احمدی آسور اکبر، ایمنی و نقش آن، صنعت و ایمنی، ش ۶۶
- ۲- عصاریان، علیرضا، ایمنی و بهداشت کار، صنعت و ایمنی، ش ۸۶
- ۳- Somavia, Juan, Global Strategy on occupational Safety and Health, www.ILO.org
- ۴- Somavia, Juan, Decent work must be safe work, www.ILO.org

پانویستها :

- ۱- International Labour Organization
- ۲- Occupational Safety and Health